

HÄST NÄRINGEN
I BLEKINGE

Hästnäringen i Blekinge län

20141001-20161231

Innehåll	
1	Allmän information om hästnäringen.....3
2	Hästnäringen i Blekinge.....3
3	Projektperiod.....3
4	Kartläggning i Blekinge län3
4.1	Metod.....3
4.2	Resultat.....4
4.2.1	Behov.....3
4.2.2	Hinder.....4
5.	Övrigt arbete under projektperioden5
5.1	Hästmässa.....6
5.2	Workshops och efterföljande aktiviteter.....6
5.2.1	Besöksnäring.....7
5.2.2	Integration.....8
5.2.3	Stöd och bidrag som företagare kan söka.....9
5.2.4	Marknadsföring.....9
5.2.5	Ökat nätverkande.....9
5.2.6	Övrigt.....9
6.	Värt att notera.....10
6.1	Ökad livskvalitet.....10
6.2	Miljö och historia.....10

Hästnäringen i Blekinge

skapar värden
för både
företag och
fritid

HÄST NÄRINGEN
I BLEKINGE

1 Allmän information om hästnäringen

Häst- och ridsporten är en stor idrott i Sverige och i Europa. I Sverige är ridsporten dessutom verkligen en folksport och Sverige utmärker sig i Europa och övriga världen genom det stora föreningsengagemang som idrotten skapar. Ridsporten är Sveriges näst största ungdomsidrott och Sveriges näst största tjejdrott och en av de största idrotterna för personer med funktionsnedsättning. Inom ridsporten tränar och tävlar tjejer och killar med varandra och mot varandra på lika villkor. Det gör ridsporten till en av få helt jämställda idrotter. Sverige är Europas näst hästtätaste land och Blekinge är Sveriges näst hästtätaste län. Våra hästar skapar alltså värden både för företag och fritid. Dessutom visar aktuella forskningsstudier att stall och ridskola har visat sig vara utmärkta platser för utveckling av flickors självförtroende och ledarskap.

2 Hästnäringen i Blekinge

Projektet "Hästnäringen i Blekinge" startade 2014-10-01 och sträcker sig fram till 2016-12-31. Projektets huvudsakliga syfte är att stärka och skapa bättre förutsättningar för företagandet inom hästnäringen i Blekinge. Främst genom att öka kunskapen om hästnäringens betydelse i länet bland politiker, tjänstemän och allmänhet men också genom att involvera företagarna själva inom olika områden. Projektet har också för avsikt att försöka hitta utvecklingsmöjligheter för häst- och besöksnäringen i vårt län.

Länk till sida där fullständig projektplan finns:

<http://www.karlshamn.se/sv/Naringsliv/Service/Landsbygd/Projekt2/>

Projektet har avsiktligt riktat in sig på att ta fram mätbara värden för att på det sättet tydligt visa att det finns värden i branschen som måste tas hänsyn till i den politik som förs i varje kommun. Projektet har och kommer att, under sin projekttid skapa mötesplatser och kompetenshöjande insatser för våra företagare och föreningar genom olika workshops och föredrag.

3 Projektperiod

20141001–20161231

4 Kartläggning i Blekinge län

4.1 Metod

Under drygt ett och ett halvt år har kartläggningen och inventeringen av företagandet inom länet genomförts. För att finna företagen har allabolag.se, personligt nätverk och andra företags och föreningars nätverk använts. Alla företag som finns med i sammanställningen har sitt bolag aktivt och F-skattsedel registrerad. En femtedel av de företag som ligger under "blandat jordbruk" i allabolag.se är medräknade i sammanställningen eftersom de beräknas ha en direkt koppling till hästnäringen genom t.ex. stor foderproduktion för häst eller annan hästrelaterad verksamhet på sin gård. En fjärdedel av företagarna har besökts och/eller kontaktats via mail eller telefon och har fått besvara ett frågeformulär som ligger till grund för sammanställningen. I frågeformuläret fick företagarna även svara på frågor om behov för

Hästnäringen i Blekinge län

fortsatt utveckling och eventuella hinder för utveckling. Notera även att länets föreningar räknas med i den totala kartläggningen.

4.2 Resultat

I Blekinge län finns 17 stycken aktiva ridsportföreningar som är medlemmar i Svenska Ridsportförbundet. Blekinge Ridsportförbunds kansli finns mitt i länet, på Ronneby Horse Center. Blekinge Naturbruksgymnasium finns i Bräkne-Hoby och i Olofström, genom Olofströms ridcenter har länet även kunnat utbilda ridlärare på Level 1-nivå under ett par års tid. Nytt för 2016 är att man, genom komvux i Olofström även kommer att kunna höja sin kompetens genom lärlingsutbildning för hästskötare och genom orienteringskurser inför yrkesexamen SRL1 och SRL2.

Kartläggningen i Blekinge visar att det finnas cirka 400 företag som har en direkt koppling till hästnäringen. Dessa företag omsätter cirka 350 miljoner kronor och sysselsätter nästan 700 personer årligen varav cirka 300 personer på heltid. Det är en bransch som sysselsätter en stor

andel kvinnor och ungdomar. I Blekinge finns företag som säljer allt från ridlärar- och tränartjänster till stallinredningar, boxar, rid- och hästsportartiklar, alternativa behandlingsmetoder samt veterinärer, hovslagare och foderproducenter. Det finns även företagare som har riktat in sig mot besöksnäringen och några har riktat in sig mot avel, uppfödning och utbildning av hästar.

Nedan följer en sammanställning av de behov och hinder som är återkommande för branschen, oavsett vilken kommun man bor i.

4.2.1 Behov

Se över så att kommunala anläggningar (föreningsdrivna) inte konkurrerar med företagare vad gäller t.ex. uppställning av hästar (moms eller inte moms)

Underlätta ridandet i hästtäta områden genom anpassade ridvägar

Noga planera och tänka efter vid t.ex. exploatering och planläggning av bostäder i och i närheten av företagare eller/och områden med hästar

Anpassa cykelbanor i hästtäta områden så att ridning är tillåten på en del av cykelbanan

Skylda och sänk hastigheten på vägar i hästtäta områden

Bredband – för att kunna driva företag på landsbygden

Utökat samarbete mellan olika företagare inom branschen

Aktiva och intresserade politiker och tjänstemän

Samverkan inom näringen för gemensamma mål i länet

Fler hästevenemang som lockar fler till länet och som engagerar/lockar fler hästintresserade

Fördela trycket på föreningsanläggningarna så att ingen behöver gå miste om träningsplats

Bra marknadsföring

Utveckla tävlingsverksamheten i länet

Utveckla kursutbudet i länet

Kvinnlig företagsamhet på landsbygden behöver lyftas fram av politikerna

Kollektivtrafik som underlättar för kunderna att ta sig till de olika anläggningarna som ligger en bit utanför stadstrafiken

Större hjälp av AF och kommun när det gäller arbetskraft(gäller ffa. föreningar)

Samverkan mellan besöks- och hästnäringen

4.2.2 Hinder

Dålig ekonomi

Dålig utbyggnad/etablering av bredband på landsbygden

Ointresse av kommunerna och andra myndigheter att samverka med ridsporten och det företagande som finns i branschen

Snedfördelning av stöd inom kommunerna till olika idrotter

Snedvriden konkurrens pga. kommunala anläggningar som ej är momsredovisningsskyldiga

Svarta pengar

För mycket konkurrenstänk mellan företagare inom branschen

Allt krångligare att driva företag

Myndigheter/myndighetsutövande

5. Övrigt arbete under projektperioden

Under projektperioden har vi inom ramen av vad projektplanen beskriver arbetat med olika aktiviteter för att stimulera företagandet och samverka inom branschen, visa upp bredden inom hästnäringen för allmänheten, hitta nya samarbetspartners utanför branschen (framför allt inom besöksnäringen) samt att visa upp och föra fram vårt arbete utanför länets gränser. Nedan följer en kortfattad sammanfattning av aktiviteter och resultat.

5.1. Hästmässa

Under dessa två projektår har två mässor arrangerats med avsikt att visa upp bredden inom näringen för allmänheten samt att erbjuda våra företagare ett forum där de kan marknadsföra sig mot nya och gamla kundgrupper. Mässan skapade också möjligheter för företagarna att möta varandra och för vissa skapade detta nya samarbeten företagarna emellan. Mässorna var välbesökta och de publika program som sattes upp visade olika discipliner inom näringen såsom frihetsdressyr, körning, working equitation, western, hoppning, dressyr och distansritt. Vi hade dessutom ett framträdande som tog upp vikten av träning för ökad hållbarhet hos hästen samt ett som tog upp frågan hur man bör tänka och göra när man ska köpa häst. Polisrytteriet från Malmö gjorde också ett bejublat framträdande, samt lotsade den kortege vi anordnade till den första mässan från torget i Karlshamn ända ner till Janneberg. Nedan poserar poliserna tillsammans med konferencieren för våra mässor, Henrik Johnsson. På den andra bilden syns Tobbe Larssons ryggtavla när han skriver autografer till sina fans. Tobbe Larsson är Sveriges främsta artist inom frihetsdressyr och drog mycket publik både 2015 och 2016.

Hästmässan drog många besökare och engagerade många ideella krafter från olika föreningar. Totalt hade de två mässorna ca 1200 besökare och mellan 30-40 utställare/år. Karlshamns kommuns kommunalråd, Per-Ola Matsson invigde båda mässorna. År ett gjorde han det tillsammans med vår landshövding, Berith Andor Bylund och år två tillsammans med representant från Region Blekinge, Elisabeth Landén och Olofströms kommunchef, Irene Robertsson. Tyvärr blev det ingen fortsättning på mässorna efter projektets slut. De som varit lite intresserade av ett framtida åtagande vågade inte riktigt ta steget fullt ut när de insåg arbetet som ligger bakom arrangemanget. Vi hoppas dock att det i framtiden kan arrangeras något liknande, i en form som kan vara hanterbar för en förening eller företagare. Mässorna har varit uppskattade och vi har fått många lovord efter arrangemangen.

5.2 Workshops och efterföljande aktiviteter

Projektet arrangerade under projektiden ett antal workshops med olika fokusområden men med ett gemensamt syfte; att skapa ytterligare (hästmässan var en mötesplats) nätverksmöjligheter för våra företagare och föreningar. Exempel fokusområden på våra

workshops är: "Besöksnäring", "Integration", "Stöd och bidrag som företagare kan söka" och "Marknadsföring".

5.2.1 Besöksnäring

Under fokusområdet besöksnäring hade vi för avsikt att föra samman och lyssna av hästföretagare och företagare inom besöksnäringen för att se vad man kan utveckla tillsammans för ökad lönsamhet.

En ytterligare aspekt var att lyssna av om det fanns vissa behov hos hästföretagare som var viktiga för att kanske kunna utveckla sitt företag ytterligare. Vi fann, efter de workshops vi genomförde att det inte alltid var så lätt att finna samarbeten mellan, redan verksamma inom

besöksnäringen och hästföretagare. Det var ganska tydligt att en del av hästföretagarna hade en lång resa att göra för att nå dit de som är riktigt etablerade inom besöksnäringen är. Detta vad gäller ständig tillgänglighet och flexibel service till sina kunder. Hur ska detta kunna appliceras på en hästägare som står med en viss mängd hästar som skall ha regelbunden motion och skötsel för att fungera på ett tillfredsställande och säkert sätt vid till exempel turridningstillfällen? Dessutom saknas en viktig del som gör utvecklingen av hästturism möjlig i många delar av vårt län, nämligen infrastrukturen (anpassade ridvägar). Projektet; styrgruppen valde efter dessa träffar att faktiskt rikta in sig på att undersöka hur det arbetet, alltså arbetet med ridvägar kan göras på ett bra sätt. Projektet valde att använda sig av Hässleholms kommun. Hässleholms kommun har under många år arbetat tillsammans med ideella krafter från näringen och fått till stånd ett utbrett ridvägsnät. Genom samtal och personliga möten med ansvariga för den resa som Hässleholms kommun har gjort fick våra styrgruppsmedlemmar (tjänstemän från respektive kommun) mycket information som de har med sig in i sitt ordinarie arbete. Hässleholms kommun har i dagsläget utvecklat 28 mil ridvägar som är, i princip sammanhängande och som breder ut sig över hela kommunen. Dessutom har de i sitt stora naturområde kring Hovdala slott ridvägar som nyttjas av både allmänhet och företagare inom hästnäringen. Ritva Nilsson, samordnare på Tillväxtavdelningen inom Hässleholms kommun sa också att hon kunde se en tydlig koppling mellan deras ridvägsarbete och flera stora företagare som nu hade etablerat sig i kommunen. Som ett exempel på vad det ökande företagandet har gett kommunen och näringen som gentjänst kan vi nämna att det under 2016 genomfördes, för första gången i Hässleholms kommun, internationell fälttävlan i området kring Hovdala slott. Ett antal företagare och föreningar gick samman för att genomföra detta evenemang. Hässleholms kommun stöttade evenemanget både ekonomiskt och genom andra resurser. Evenemanget lockade ca 10 000 besökare under detta första år. Målet, när vi pratar med de ansvariga arrangörerna är att om 5 år vara uppe i 100 000 besökare. Nedan ser ni ett par bilder som visar lite av området som i iordningställts för att ta emot alla besökare. Man ser också ett av hinderna som ryttarna skall hoppa när tävlingen drar igång.

5.2.2 Integration

Ämnet integration var ett fokusområde som, vid den inplanerade workshop och efterföljande aktivitet visade sig vara högaktuell i och med den stora flyktingvåg från Syrien som då inträffade. Tyvärr fick vi ställa in workshopen på grund av för få anmälningar men genomförde den efterföljande aktiviteten och den var väldigt lyckad. Projektet arrangerade, tillsammans med Sölvesborgs ridklubb, Stall Bokeslätt och Cura Lister en dag i stallet med möjlighet att prova på att rida för ensamkommande barn och ungdomar. 11 stycken ungdomar kom tillsammans med sin personal till Sölvesborgs ridklubb och fick en inblick i det fritidsintresse som sysselsätter så många i Sverige. Diskussioner om fortsatt samarbete fördes sedan mellan företagaren, föreningen och Cura Lister. Nedan ser ni några bilder när ungdomarna sitter till häst och när vi värmer upp oss med en avslutande fika. Nästan ingen av de som kom den dagen hade tidigare kommit i kontakt med hästen på detta sätt.

5.2.3 Stöd och bidrag som företagare kan söka

Vi har också genomfört en workshop där vi bjöd in representanter från länsstyrelsen som kunde förklara och visa hur och vad som kunde vara möjligt för våra företagare och föreningar att söka för några olika stöd och bidrag. Det var en bra sammankomst som nog rätade ut en del frågetecken för de företagare och föreningar som deltog. I några av våra kommuner har man kunnat se ökning i kontakter och frågor med och från företagare som rör detta område och där avsändaren ibland har haft någon form av koppling till denna workshop. Ett annat tillvägagångssätt har varit att jag, som projektledare har kontaktats och att jag i min tur har kunnat lotsa företagen eller föreningen vidare till en tjänsteman som kan hjälpa dem vidare i frågor som rör sig inom detta område.

5.2.4 Marknadsföring

Workshopen som vi planerade och bjöd in till i ämnet marknadsföring fick ställas in på grund av för få anmälningar. Vid rundfrågning hos företagarna såg de ändå ämnet som intressant och vi försökte ta fram några nya datum som kunde vara möjliga men det var svårt att få företagarna och föreningarna att avsätta tid till detta. Vi beslutade att ställa den workshopen.

5.2.5 Ökat nätverkande

Även om vi har fått ställa in ett par workshops har ändå nätverksmöjligheterna ökat genom de arrangemang som vi har genomfört och de olika sammankomster vi har haft där företagare och föreningar har fått möjlighet att träffas samt att delta i hela projektprocessen. Dessa möten har resulterat i åtminstone 10 stycken nya samarbeten mellan två eller flera företagare. Under projektiden har det startat åtminstone 7 stycken nya företag inom hästnäringen och som sysselsätter minst 8 personer på hel- eller på deltid.

5.2.6 Övrigt

Projektet har även varit representerat vid det stora hästföretagarforum som genomförs i Göteborg.

Hästföretagarforum arrangeras i samband med den årliga, stora internationella tävlingen; Göteborg Horse Show. Där har vi lyssnat av vad som händer och är mest aktuellt inom vår företagarevärld just nu samt har även haft möjlighet att ställa ut och presentera vårt arbete inför den publik som var på plats. Många värdefulla kontakter skapades där.

Projektet har också haft som mål att undersöka möjligheterna för engagemang i eller från någon form av branschorganisation. En branschorganisation som kan fånga upp de behov från företagarna som passar in i dess intresseområde. LRF-Sydost har nappat på detta och är nu i färd att driva arbetet vidare. De kommer att vara projektägare i ett kommande större projekt. Ett projekt som kommer att innehålla ännu tydligare lönsamhetsförbättrande åtgärder för företagare inom näringen som är intresserade av att få hjälp genom rådgivande insatser. Dessutom kommer nästa projekt att, i de kommuner som är redo för arbetet tydligt fokusera på utveckling av ridvägsnät. Detta för att stimulera besöksnäringen som har hästanknytning.

I Karlskrona kommun har, en av Karlskronas två Landsbygds-/näringslivsutvecklare fått tydligt mandat att kunna fokusera mer på hästnäringen i sitt tjänsteuppdrag. I Olofströms kommun har man i Halenområdet för avsikt att tydligt märka ut ridlingor som en del av den totala satsningen på besöksnäringen som görs i området. Ridlingorna ska ha en början och slut vid ridanläggningen som ligger bredvid området. Man har dessutom köpt in en fastighet som möjliggör ytterligare anpassade ridvägar i kommunen. Deras satsning på försäljningen av tomter som möjliggör hästnära boende fortsätter även den. I Sölvesborgs kommun har man iordningställt och möjliggjort för ridning i naturreservat i kommunen och deras övriga ridvägsarbete fortsätter. De har också sett en ökning av kontakter som tagits med kommunen från hästföretagare och föreningar. I Ronneby har projektet bidragit med information som blivit aktuell i samband med översynen av översiktsplanen. En ökad dialog mellan tjänstemän och förening på Ronneby Horse Center har vi också kunnat utläsa. I Karlshamns kommun har nu hästnäringen en representant i näringslivsrådet samt varit en bro mellan en förening som mist en del av sina ridvägar och de tjänstemän inom kommunen som arbetar med dessa frågor. I Karlshamns kommun är det också på väg att bildas en intresseförening som ska lobba för viktiga frågor för hela hästnäringen. Dessutom har de kontaktuppgifter till professionella hästföretagare som skapats under projektet nu haft en roll i det arbete som påbörjats i skapandet av ett framtida djursportcentra.

6. Värt att notera

6.1 Ökad livskvalitet

Djur och natur är för många både fritid och arbete och en viktig del i deras syn på god livskvalitet. Djur och natur är också viktiga faktorer i det folkhälsofrämjande arbete som många kommuner arbetar aktiv med.

6.2 Miljö och historia

Miljömedvetenheten ökar när man befinner sig nära den och i den. Genom en satsning på djur stimuleras detta fritidsintresse och gör kontaktvägarna till naturen kortare. Det är lättare att se följderna av en handling om man själv befinner sig i det. En annan viktig sak att tänka på när vi talar hästnäring och miljö är att hästen och branschen stimulerar det lokala företagandet i väldigt stor utsträckning. Våra hästägare, vare sig de är företagare eller privatpersoner använder sig till stor del av företagare i sitt närområde. En företagare som har hästar i sitt företag har till exempel ofta samarbeten med, eller använder sig av mellan tio till femton andra företagare i närområdet. Våra företagare är dessutom ofta väldigt lojala med sin bygd

och det är inte ovanligt att de är ifrån trakten. Det gör alltså att bygden hålls levande, inte bara genom betesdjuret hästen utan även genom vad den förbrukar och ger tillbaka samt att gamla gårdar som tillhör en plats historia lever vidare och används. Hästen är alltså en fantastisk resurs på många sätt.

Projektledare

Maria Hjelm Nilsson

Kontaktpersoner för information som rör projektet:

Marianne Westerberg

Maria Hjelm Nilsson

Birgitta Jonasson

Hästnäringen i Blekinge

skapar värden för
både företag och
fritid

HÄST NÄRINGEN
I BLEKINGE